

cheaply a pretence of life, where life could never be [7]. *The Regan-thing hissed at him, mad eyes gleaming, head gently undulating like a cobra's* [8].

Таким чином, у сучасній англомовній художній прозі порівняння, метафора, епітет та порівняння виступають найбільш продуктивними тропеїчними способами адекватного усвідомлення ціннісно-образної складової атмосфери «саспенс». Зазначені тропи формують та визначають її структуру, яка базується на асоціативно-образних конотаціях як результатоаналогового зіставлення різних поняттєвих сфер людської свідомості.

Список використаних джерел:

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка (стилистика декодирования) / И. В. Арнольд. – М.: Просвещение, 1990. – 300 с.
2. Арутюнова Н. Д. Предложение и его смысл. Логико-семантические проблемы / Н. Д. Арутюнова. – М.: Наука, 1974. – 383 с.
3. Бранде М. П. Стилистика текста: Теоретический курс / М. П. Бранде. – М.: Прогресс-Традиция, ИНФРА-М, 2004. – 416 с.
4. Маслова В. А. Лингвокультурология / В. Маслова. – М.: Издательский центр «Академия», 2001. – 208 с.
5. Опарина Е. О. Концептуальная метафора // Е. О. Опарина. Метафора в языке и тексте. – М.: Наука, 1988. – С. 65–78.
6. Филимонова О. Е. Язык эмоций в английском тексте (когнитивный и коммуникативный аспекты). – СПб.: Изд-во РГПУ им. А. И. Герцена, 2001. – 259 с.
7. Blackwood A. The Doll [Електронний ресурс] / A. Blackwood. – Режим доступу: <http://algeronblackwood.org/>
8. Blatty W. P. The Exorcist [Електронний ресурс] / W. P. Blatty. – Режим доступу: https://vk.com/doc16932426_147310007?hash=3a86285560cd618b5
9. King S. The Apt Pupil [Електронний ресурс] / S. King. – Режим доступу: <http://artefact.cns.ru/library/>
10. King S. Shinning [Електронний ресурс] / S. King. – Режим доступу: <https://discount-associates.com/wp-content/uploads/2015/03/The-Shining.pdf>
11. King S. The Mist [Електронний ресурс] / S. King. – Режим доступу: http://royallib.com/book/King_Stephen/The_Mist.html

Василишин В.В.

студентка,

Науковий керівник: Левченко О.П.

доктор філологічних наук, професор,

Національний університет «Львівська політехніка»

КОРПУСИ ТЕКСТІВ ЯК МАТЕРІАЛ ДЛЯ УКЛАДАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ СЛОВНИКІВ

Протягом останніх десятиліть значно зросла увага до використання корпусів текстів для укладання електронних словників. Ще в 1967 р. У. Френсис і Г. Куцера електронні корпуси текстів перетворили на найпростіший частотний словник словоформ. З часом поєднання корпусної лінгвістики та лінгвостатистики сприяло виникненню нових типів корпусних словників [1, с. 22]. Дослідження щодо

використання корпусів текстів для створення електронних словників представлені у працях [2; 3; 4; 5; 7]. Очевидно, що потенціал для подальших досліджень є великим.

Матеріалом цього дослідження послуговували тексти із британського телевізійного шоу «Топ Гір», зокрема 1 сезон телешоу.

Мета цієї праці – укласти електронний частотний словник і проаналізувати стрижневі колокації згаданих текстів.

На першому етапі дослідження за допомогою інструменту AntConc (програма для аналізу та конкордансингу корпусу текстів [6]) сформовано частотний список слів першого сезону телешоу «Топ Гір». Далі дані експортовано в середовище MS Excel. Ручним сортуванням зі списку слів вилючено неповнозначні слова та власні імена. Для створення електронного словника обрано середовище MS Access та експортовано відсортовані дані із MS Excel.

На останньому етапі відібрано 3 стрижневих слова для подальшого дослідження. Результати наведено у Таблиці 1. Стрижневі слова проаналізовано щодо ліво- і правобічної сполучуваності.

Таблиця 1

Стрижневі слова телешоу «Топ Гір»

Concordance	Concordance Plot	File View	Clusters/N-Grams	Collocates	Word List	Keyword List
Types Before Cut: 4952		Types After Cut: 4740		Search Hits: 0		
Rank	Freq	Keyness	Keyword			
1	1909	5409.555	it			
2	1582	4592.372	you			
3	525	3756.149	car			

Джерело: розробила авторка за даними [6]

Слово *it* вжито в текстах телешоу 1909 разів (відносна частотність 0,38%). Аналіз лівобічної сполучуваності виявив такі колокації: *is it, admit it, garnish it, took it*, у Британському національному корпусі переважає сполучуваність із сполучниками: *since it, and it, if it*. Правобічна сполучуваність в обидвох корпусах є зіставною (*it is, it started*). Дуже часто слово *it* позиціонує на початку речення.

Слово *you* трапляється у телешоу 1582 рази (відносна частотність 0,32%). Серед повнозначних лівобічних компонентів слово *you* найчастіше межує із питальними та сполучними словами: *are you, what you, will you, have you, and you*. Дані Британського національного корпусу засвідчують такі словосполуки: *explaining you, asks you, if you*. Правобічна сполучуваність у телешоу: *you can, you see, you paid*, у референтному корпусі зіставна (*you drink, you must, you cheat*).

Слово *car* вжито 525 разів (відносна частотність 0,11%). Найчастотнішими лівобічними колокаціями є саме атрибутивні характеристики: *priced car, normal car, acceptable car, accelerating car*, які також наявні в корпусі: *another car, her car, police car, emergency car*. Своєю чергою, чергу правобічна сполучуваність: *car program, car dealers, car park*, у референтному корпусі: *car service, car driven, car rushes, car driver*.

Вивчення стрижневих слів можуть дати цінні результати для досліджень, пов'язаних із автоматичним реферуванням та анотуванням текстів. У подальшому плановано здійснити повний аналіз усіх сезонів телешоу, що й становить перспективу цього дослідження.

Список використаних джерел:

1. Бобкова Т. В. Концептуальні засади укладання корпусних словників / Т. В. Бобкова // Науковий вісник кафедри Юнеско КНЛУ. – 2015. – С. 21–30.
2. Данчевська Ю. Корпуси текстів у лінгводидактиці: здобутки та перспективи / Ю. Данчевська // Нова пед. думка.. – 2014. – № 1. – С. 58–60.
3. Демська-Кульчицька О. М. Що таке корпусно-базові дослідження мови / О. М. Демська-Кульчицька. – м. Київ.
4. Коцюк Л. М. Використання корпусів текстів у процесі укладання словників / Л. М. Коцюк // 2006, Лексикографічний бюлетень. Зб. Наук. Праць. – 2006. – С. 15–19.
5. Коцюк Л. М. Програми-конкондарси в лінгвістичній обробці мовного матеріалу / Л. М. Коцюк., 2007. – № 8. – С. 424.
6. AntConc [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.laurenceanthony.net/software/antconc/>
7. Tognini-Bonelli E. Corpus Linguistics at Work / Elena Tognini-Bonelli, 2001. – 224 с.

Вислободська І.М.*викладач,**Національний університет «Львівська політехніка»***ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ КОГНІТИВНОЇ ТЕОРІЇ МЕТАФОРИ**

Когнітивна лінгвістика, що є одним із основних напрямків сучасного мовознавства ставить за мету пояснення різних фактів мови й мовлення на підставі зв'язку цих фактів з певними явищами у мисленні людини [1, с. 3].

Когнітивна теорія метафори розвинена у працях Лакоффа, Джонсона, Тернера та ін. У дослідженні Кравцової Ю. В. метафора інтерпретується як метальо-вербальний конструкт, призначений для характеристики та номінації певного об'єкта і створений на основі його аналогії або асоціативної подібності з іншим об'єктом, що вже має найменування, у процесі пізнавальної діяльності людини [2, с. 47]. Відповідно метафоризація – це ментальний процес, що полягає у встановленні відношення подібності між різними реаліями та проектуванні структур знання з однієї сфери в іншу і завершується експлікацією та фіксацією в мові.

Когнітивний підхід до дослідження метафори передбачає такі твердження [3, с. 130]:

– метафора – це концептуальна категорія. Відповідно до класичної теорії метафори з часів Аристотеля, термін «метафора» визначався як поетичний мовний вираз, в якому його мовна форма вживається поза межами свого звичного значення. Когнітивна теорія підтверджує, що метафора є не лише предметом мови, але й мислення. Вона є одним з основних принципів людського пізнання.

– метафори є важливими для семантики мови. Загальні принципи, які набувають форми концептуального картування застосовуються не лише до виразів у романах та віршах, але й до значного обсягу повсякденного мовлення. Набір концептуальних метафор структурує наш повсякденний досвід, включаючи найбільш абстрактні поняття на позначення часу, кількості, стану, змісту, дії, причини, мети, модальності та ін.

– основою метафори є міжконцептуальне (метафоричне) картування, що полягає в здатності людини концептувати одну концептуальну сферу засобами